

ใบความรู้เรื่อง การเขียนเรียงความ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สรรพปัญญาล้ำฝีมือ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สืบสานพรรณนา (๑)
รายวิชา ภาษาไทย ๒ รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การเขียนเรียงความ

เรียงความ หมายถึง คือ การนำข้อความมาเรียบเรียงเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกันในลักษณะของร้อยแก้วตามความรู้ความคิด และตรงกับหัวข้อที่กำหนด

ส่วนประกอบของเรียงความ

เรียงความประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ดังนี้

๑. ส่วนที่เป็นคำนำ

เนื้อความส่วนที่เป็นคำนำเป็นการเปิดเรื่อง อาจเป็นการอธิบายความหมายของชื่อเรื่องกล่าวถึงความสำคัญและขอบเขตของเรื่องที่จะเขียนหรือข้อความที่ก่อให้เกิดความสนใจต้องการอ่านเนื้อเรื่องให้มากที่สุด เช่น

- เริ่มต้นด้วยการยกคำพูด สุภาษิต คำพังเพย คำคม บทร้อยกรองที่น่าสนใจ
- โน้มน้าวหรือชักจูงให้คล้อยตาม
- กล่าวเกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะเขียนเพื่อนำเข้าสู่เรื่อง
- เริ่มต้นด้วยการตั้งคำถาม

๒. ส่วนที่เป็นเนื้อเรื่อง

ส่วนเนื้อเรื่องจะเป็นส่วนที่ขยายความ ให้รายละเอียดตรงตามจุดประสงค์หรือประเด็นหลักของเรื่อง ส่วนเนื้อเรื่องจะเป็นส่วนที่มีเนื้อหามากที่สุด ส่วนเนื้อเรื่องประกอบด้วยหลายย่อหน้า แต่ละย่อหน้าจะขยายความของเรื่องตามแนวคิดที่ตั้งไว้ มีทั้งเนื้อหาของเรื่องที่ทำให้ความรู้ การแสดงความคิดเห็นเห็นความรู้สึกรู้สึกของผู้เขียนพร้อมตัวอย่างประกอบข้อความให้เด่นชัดยิ่งขึ้น มีการใช้สำนวนโวหาร และถ้อยคำที่ไพเราะ เลือกสรรแล้ว

๓. ส่วนที่เป็นสรุป

ส่วนที่เป็นสรุปเรื่อง เป็นส่วนที่สรุปเนื้อหาสำคัญของเรื่องควรมีเพียงย่อหน้าเดียว เป็นการกล่าวย้ำประเด็นสำคัญ ย้ำจุดประสงค์หรือความคิดหลักของเรื่อง อาจมีการทิ้งท้ายฝากข้อคิด ข้อย้ำเตือนหรือคติสอนใจ ตลอดจนความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน

- สรุปด้วยการฝากข้อคิด ใช้ถ้อยคำสั้นแต่กินความหมาย
- สรุปด้วยคำคม สุภาษิต หรือบทร้อยกรอง
- สรุปด้วยการตั้งคำถามให้ผู้อ่านเก็บไปคิดทบทวน
- สรุปด้วยการให้คำตอบ เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ในคำนำ
- สรุปด้วยการชักชวนให้ปฏิบัติตาม
- สรุปด้วยการเปิดช่องให้ผู้อ่านคิดต่อไปเอง โดยไม่เสนอข้อยุติ

หลักในการเขียนเรียงความ

หลักในการเขียนเรียงความที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

๑. เขียนตรงตามส่วนประกอบของการเขียนเรียงความ คือ มีส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิดเรื่องย่อหน้าแรกและย่อหน้าสุดท้ายเป็นส่วนนำและส่วนปิดเรื่อง

ใบความรู้เรื่อง การเขียนเรียงความ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สรรพปัญญาล้ำฝีมือ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สืบสานพรรณา (๑)
รายวิชา ภาษาไทย ๒ รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๒. เขียนตรงตามโครงเรื่องที่วางไว้ทุกประเด็น

๓. เนื้อเรื่องที่วางไว้ตามโครงเรื่องควรเขียนอย่างครบถ้วน และสมบูรณ์และมีการลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่องสอดคล้องกัน

๔. การนำเสนอเรื่อง ให้มีสาระน่าอ่าน เลือกสรรข้อความที่เหมาะสม มีความน่าเชื่อถือ

๕. มีความคิดแปลกใหม่ ทันสมัย น่าสนใจ สอดแทรกในข้อเขียนอย่างเหมาะสม

๖. มีสำนวนการเขียนดี มีโวหาร คือมีถ้อยคำที่เรียบเรียงน่าอ่าน มีการแสดงถ้อยคำออกมาเป็นข้อความเปรียบเทียบ

๗. มีความงามในรูปแบบ คือ หัวกลางหน้ากระดาษ หัวข้อชิดขอบกระดาษ หัวข้อย่อหน้า หัวข้อย่อจะวางรูปแบบได้สัดส่วนที่เหมาะสม สวยงาม อ่านง่าย ไม่สับสน ย่อหน้าใหม่ทุกครั้งเมื่อต้องการเปลี่ยนเรื่องใหม่

๘. เรียงความที่ดีต้องประกอบด้วยเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ

ขั้นตอนในการเขียนเรียงความ

๑. กำหนดหัวข้อเรื่อง

๒. กำหนดขอบเขตของเนื้อเรื่องและกำหนดขอบเขตของจุดมุ่งหมายให้เฉพาะเจาะจง

๓. รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เขียนโครงเรื่อง

๔. จัดหมวดหมู่ความคิดเป็นหัวข้อสำคัญได้แล้วนำมาจัดวางเป็นโครงเรื่อง แล้วลงมือเขียนตามรูปแบบ

